18082 RAPPORT D 1 (17)

Kund PEAB	Datum 2019-11-27	Uppdragsnummer 18082	Bilagor D01	
	Rapport D			
	Kvarnholmspl	Kvarnholmsplatån, Kv L4, Nacka Ljudprojektering av bostäder		
	Ljudprojekteri			

Rapport 18082 D

Kvarnholmsplatån, Kv L4, Nacka Ljudprojektering av bostäder

Systemhandling

Uppdrag

Genomgång av ljudfrågor i planerade bostäder.

Sammanfattning

Med föreslagna åtgärder erhålls bostäder i Ljudklass B. Med avseende på ljudstandarden kan miljöbyggnad Guld uppnås.

ÅKERLÖF HALLIN AKUSTIKKONSULT AB

Uppdragsansvarig Granskad

Leif Åkerlöf 070-3019319 leif.akerlof@ahakustik.se

070-3019320 anne.hallin@ahakustik.se

Anne Hallin

18082 RAPPORT D		2 (17)
Inne	ehåll en	
1.	AKTUELLA KONSTRUKTIONER	2
2.	YTTRE STÖRNINGAR	2
3.	LJUDÅTGÄRDER – BYGG	5
4.	LJUDÅTGÄRDER - INSTALLATIONER	9
5.	SÄRSKILDA KONTROLLPUNKTER	11
6.	LJUDVERIFIERING AV FÄRDIG BYGGNAD	12
7.	KRAV OCH RÅD ENLIGT BBR	13

1. Aktuella konstruktioner

Stomsystem

Bjälklagen utgörs av 250 mm homogen betong, ytvikt cirka 600 kg/m^2 . Spännvidd 6-8 m. Bärande mellanväggar av 200 mm homogen betong.

Ytterväggar

Ytterväggarna består inifrån av 150 mm betong

Ventilationssystem

Ventilationssystem av typen FTX planeras.

2. Yttre störningar

De yttre störningarna består främst av buller från trafiken på Kvarnholmsvägen. På ritning 18082 D01 redovisas de ekvivalenta ljudnivåerna vid fasad.

Den maximala ljudnivån blir högst 15 dB(A) högre än de ekvivalenta och är inte dimensionerande.

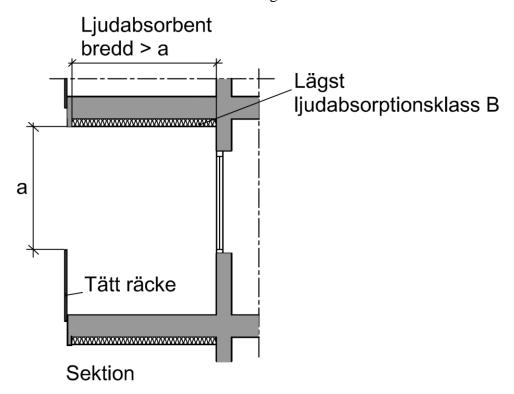

18082 RAPPORT D 3 (17)

Åtgärder för nivåer utomhus

Kreativ utformning av balkonger och burspråk

Byggnaden utformas av estetiska och bostadsskäl med burspråk på fasaden mot öster. Balkongerna i anslutning till dessa burspråk förses med täta räcken och ljudabsorbenter i taken. På detta sätt fås högst 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå vid fönster och fönsterdörrar mot dessa balkonger.

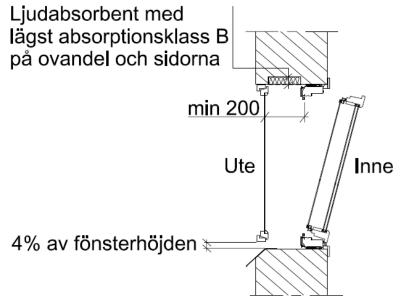

Exempel på minimimått på ljudabsorbent som dämpar trafikbullret med minst 5 dB(A) vid sidan mot balkongen. Ljudabsorbent med lägst ljudabsorptionsklass B. Exempel på ljudabsorbent 25 mm träullit med ovanliggande 45 mm mineralull.

Specialfönster

I mycket begränsad omfattning, där balkonger inte kan utföras, kan specialfönster bli aktuella

Specialfönster som i vädringsöppet läge ger samma trafikbullernivåer inomhus trots över $60 \ dB(A)$ ute som standardfönster ger i vädringsöppet läge med $55 \ dB(A)$ ute.

Åtgärder för nivåer inomhus

Med lämpligt val av fönster och fönsterdörrar kan god ljudmiljö inomhus erhållas.

Luftljudsisoleringen för fönster och fönsterdörrar uttrycks i form av vägt laboratoriemätt reduktionstal R_w, dB, enligt SS-ISO 717/1.

I detta skede anges, för ljudklass B, ljudkrav för fönster och fönsterdörrar utgående från ritning 18082 D01.

	Ljudkrav fönster och fönsterdörrar, R _w dB	
> 60 dB(A)	48	42
$56-60\ dB(A)$	44	42
$\leq$ 55 $dB(A)$	41	40

För fasta fönster kan kraven enligt ovan minskas med 3 dB.

Fönster och fönsterdörrar med ljudkrav över R_w = 43 dB kan inte vara utåtgående.

Kommentar – Fönsterdörrar

Efter möte med LEIAB 2018-08-20 och beräkningskontroll konstateras att LEIAB:s utåtgående fönsterdörrar med ljudisolering $R_{\rm w}=42$ dB kan användas vid kravet 44 dB i tabellen ovan. För kravet 48 dB ovan kan LEIAB:s inåtgående fönsterdörrar med ljudisoleringen $R_{\rm w}=46$ dB användas.

18082 RAPPORT D 5 (17)

Kommentarer - Detaljplanekravet

Kravet i detaljplanen, högst 55 dB(A) utanför minst hälften av bostadsrummen i varje lägenhet, innehålls med aktuell lägenhetsplanlösning samt bullerdämpande åtgärder enligt ovan.

3. Ljudåtgärder – Bygg

Följande byggåtgärder föreslås för att innehålla målen för Ljudklass B samt minska risken för störningar.

Stommen

Anslutning av lägenhetsskiljande väggar i betong mot yttervägg eller annan vägg av betong samt mot bjälklag, golv och tak, har stor betydelse för ljudisoleringen.

Mellan de lägenhetsskiljande väggarna och bjälklagen samt ytterväggarna krävs noggrann fyllning med bruk längs hela väggens bredd och höjd så att samverkan säkras mellan vägg och bjälklag/yttervägg samt att ljudtäthet uppnås.

Vid behov kan tätning med fogmassa på båda sidor av anslutningen av väggen mot bjälklaget krävas.

Lägenhetsskiljande väggar

Eventuella lägenhetsskiljande lättväggar utförs enligt

- 3x13 mm gips eller 2x13 mm gips + 12 mm plywood
  - 70 mm mineralull / reglar
  - 20 mm luftspalt alternativt mineralull
  - 70 mm mineralull / reglar
  - 3x13 mm gips eller 2x13 mm gips + 12 mm plywood

Lägenhetsdörrar

Lägenhetsdörrar med lägst ljudisolering R_w =48 dB väljs på plan 10, entrévåningen och med lägst ljudisolering R_w =43 dB i övrigt. Tillsammans med den föreslagna ljudabsorptionen i entré och trapphusen bedöms risken för ljudstörningar som liten och kraven enligt BBR innehålls.

Golvbeläggning i lägenheter

Golvbeläggning med lägst stegljudsförbättring 16 dB, exempelvis parkett på foam, 2,5 mm linoleum på Forbo Corkment eller likvärdigt läggs i samtliga bostadsutrymmen utom i våtrum.

Högst 1 m² stenbelagd yta accepteras utan stegljudsdämpning i hall. Större ytor kan möjligen accepteras men där exempelvis dörr mot WC går in över stenbelagd yta ska ytan stegljudsdämpas.

18082 RAPPORT D 6 (17)

Vid annan stenbeläggning i lägenheter, kapprum, hall, kök etc. krävs stegljudsdämpning. I kapprum och hall kan exempelvis stenbeläggningen limmas på stegljudsmatta med minst 16 dB stegljudsförbättring exempelvis PCI, PureStep, Damtec Standard, SCHÖNOX TSD eller likvärdig.

Direktlimning av sten på stegljudsmatta ställer mycket stora krav på utförandet. Inga bryggor mellan stenen och bjälklaget får förekomma.

I bostadsutrymmen med frekvent gångtrafik, exempelvis kök eller större hall med stenbeläggning, rekommenderas stegljudsmatta under sättbruket, typ Aprobo dB3 eller likvärdig. Mattan viks upp mot vägg. Även denna lösning är mycket känslig för eventuella byggfel.

Golvbeläggning i entré och trapphus

Entrégångar samt trapphuset/stannplanet på entrévåningen förses med stegljudsdämpning. Vid stenbeläggning exempelvis stegljudsmatta Aprobo dB3 eller likvärdig med armerad överkonstruktion, total bygghöjd 50-70 mm. Mattan viks upp mot vägg. (Denna lösning är mycket känslig för eventuella byggfel.)

Med aktuell planlösning och bjälklag i trapphus samt tilläggsisolering av vägg mot stannplan i sov- och vardagsrum kan stenbeläggning utan stegljudsdämpning användas i övriga trapphus och på övriga plan.

Trappor och vilplan

Prefabtrappor monteras elastiskt mot stommen. Ingen stum kontakt får förekomma mellan trappan och vägg mot bostadsrum eller vilplan och vägg mot bostadsrum.

Rumsakustik

Entréer samt stannplanen förses med ljudabsorberande undertak, motsvarande minst 90 % av takytan med absorptionsklass A.

Väggar inom lägenheten

Väggar utan dörr mellan rum inom lägenheten utförs enligt nedan

13 mm gips
 70 mm XR/MR-reglar/45 mm mineralull
 13 mm gips

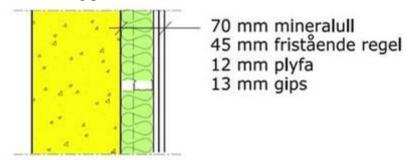

18082 RAPPORT D 7 (17)

Vägg mot entré och stannplan

Betongvägg mot entrégångar och stannplan/hisshall som gränsar mot sov- eller vardagsrum tilläggsisoleras på bostadssidan med

70 mm mineralull/45 mm fristående reglar
 12 mm plywood
 13 mm gips

Postboxar

Betongvägg, med postboxar, som gränsar mot bostadsrum tilläggsisoleras med

- 70 mm mineralull/45 mm fristående reglar
  - 12 mm plywood
  - 13 mm gips

Hisschakt

Betongvägg mot hisschakt som gränsar mot sovrum, där det är möjligt att ställa säng direkt mot schaktet, tilläggsisoleras på bostadssidan med

- 70 mm mineralull/45 mm fristående reglar
  - 12 mm plywood
  - 13 mm gips

WC och bad

Golvstående toalettstolar stomljudsisoleras, exempelvis genom att limma toalettstolen via stomljudsdämpande element av Sylomer. Alternativt krävs stegljudsdämpning i bad och WC.

Vägg mot grannes badrum/WC

I några fall gränsar sovrum mot grannens badrum/WC

Betongväggen tilläggsisoleras i dessa fall med

- 70 mm mineralull/45 mm fristående reglar
  - 12 mm plywood
  - 13 mm gips

18082 RAPPORT D 8 (17)

Garage

Taket i garagerampen förses med ljudabsorbent av 100 mm mineralull monterat dikt tak på minst 80 % av takytan.

Rampen utförs utan skarvar eller lösa galler etc.

Garageportar inklusive drivanordning monteras i ramverk som vibrationsisoleras mot byggnadsstommen. Garageportarna inköps med ljudkrav. Ljudkrav högst 25 dB(A) maximal ljudnivå i bostadsrum.

Vägg i sov- och vardagsrum som gränsar mot garagerampen tilläggsisoleras med

- 70 mm mineralull/45 mm fristående reglar
  - 12 mm plywood
  - 13 mm gips

Gemensamhetslokal

Hyresgästlokalen förses med ljudisolerande och ljudabsorberande undertak, exempelvis Ecophon Combison Duo eller likvärdigt med ovanliggande 70 mm mineralull. Total bygghöjd minst 125 mm.

Restaurang/Café

Den standardiserade ljudnivåskillnaden mellan restaurang / café och ovanliggande lägenheter ska uppgå till lägst $D_{nT,w,50} = 64$ dB.

Ljudisolerande och ljudabsorberande undertak föreslås, exempelvis Ecophon Combison Duo eller likvärdigt med ovanliggande 145 mm mineralull. Total bygghöjd minst 200 mm.

Flytande övergolv av exempelvis

22 mm plywood
 40 mm betongplattor/trädgårdsplattor
 50 mm Rockwool Energy

Butiker/lokaler

Den standardiserade ljudnivåskillnaden mellan lokal och ovanliggande lägenheter ska uppgå till lägst $D_{nT,w,50} = 60$ dB. Ljudisolerande och ljudabsorberande undertak föreslås, exempelvis Ecophon Combison Duo eller likvärdigt med ovanliggande 70 mm mineralull. Total bygghöjd minst 125 mm.

18082 RAPPORT D 9 (17)

4. Ljudåtgärder - Installationer

Följande översiktliga och preliminära råd avseende installationer kan ges.

Buller utomhus - externt buller

Krav på högsta ljudnivå utomhus från installationer föreligger. Översiktligt gäller att ljudnivån mätt på 1 m avstånd från fläktutlopp och fläktintag inte får överstiga nedanstående värden.

Högsta ljudnivå 1 m från fläktutlopp/intag, gäller samtliga driftsfall

på tak 50 dB(A) i fasad 40 dB(A) på gården 40 dB(A)

Buller i garage

Ljudnivån i garaget från installationer får inte överstiga 50 dB(A).

Ventilation

Genom lämpligt val av don samt rätt dimensionering av ljuddämpare kan ljudkraven innehållas. Ljuddämparna dimensioneras av V.

Valet av tilluftsdon vid FTX-ventilation är kritiskt. Ljudalstringen i donet får inte överstiga 23 dB(A) och egendämpningen ska vara så hög att ljudisoleringen inom lägenheten generellt blir lägst $R'_w = 40$ dB på grund av överhörning via kanalsystemet.

Även valet av frånluftsdon i WC/bad är viktigt. Egenljudalstringen i donet får inte överstiga 25 dB(A) relativt 10 m² S.

Kommentar generellt

För hög ljudnivå på grund av ljudalstring i ventilationsdon är den vanligaste orsaken till att ljudkraven enligt BBR inte innehålls.

Överhörning

För att förhindra överhörning mellan lägenheterna via ventilationskanalerna ska varje lägenhet förses med separat ventilationskanal eller ljuddämpare i varje lägenhetsavstick.

Luftljudsisoleringen på grund av överhörning via installationerna ska uppgå till lägst 8 dB högre värde än totalkravet. Inom lägenhet lägst $R'_w = 40$ dB.

Fläktrum

Fläktrum är placerade under, över och vid sidan av bostäder. Fläktrumsisoleringen dimensioneras då ljuddata erhållits.

18082 RAPPORT D 10 (17)

Teknikrum/undercentral

Pumpar, rör och kanaler får inte fästas i vägg eller tak mot bostad.

Värme, vatten och avlopp

Kall- och varmvattenrören dimensioneras så att ställda totala ljudkrav innehålls. Exempel på åtgärder kan vara tillräcklig rördimension så att vattenhastigheten och tryckfallet inte blir för stort, stomljudsdämpad rörinfästning, infästning enbart i tung byggnadsdel, mjukstängande blandare etc. Vid några tidigare projekt har bullerproblem uppstått i samband med värmesystemet. Valet av blandarventil, rördimensioner, tryckfall och pumpar är då faktorer som har påverkat ljudnivån. För att inte få överhörning mellan lägenheterna via radiatorerna bör en stigare enbart betjäna lägenheter ovan varandra.

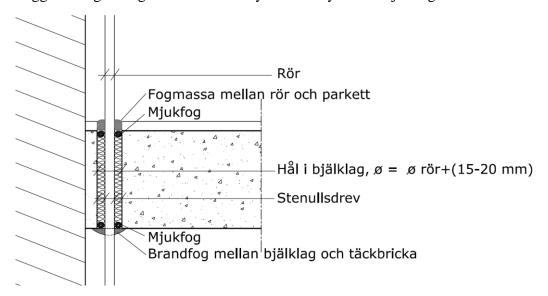
Avloppsrör i gjutjärn eller bullerdämpad plast krävs i de flesta fall.

Schaktvägg mot bostadsrum utförs av 2x13 mm gips + 70 mm mineralull.

Avloppsrör får inte fästas i lätt schaktvägg mot bostadsrum.

Om vertikala avloppsrör har böjar i schakt mot bostadsrum ska böjarna vara "mjuk" exempelvis ska tre 15-graders böjar användas i stället för en 45-graders böj.

Vid genomföringar av synliga värmerör i bjälklag och lägenhetsskiljande betongväggar krävs speciell omsorg vid ljudtätning. Genomföringshålet/hylsan måste vara så stor att utrymme finns för exempelvis drevning med mineralull och noggrann fogtätning mellan rör och hylsa samt hylsa och bjälklag.

Exempel på tätning av hål för värmerörsgenomföring

18082 RAPPORT D 11 (17)

Kyl och frys

Den deklarerade ljudeffektnivån, L_wA, för kyl- och frysskåp ska vara lägre än 40 dB.

Hiss

Hissarna inköps med ljudkrav. Kravet är att hiss i drift inte får ge högre ljudnivå än 25 dB(A) i bostadsrum. Kontaktorskåpet monteras stomljudsisolerat mot tung byggnadsdel.

5. Särskilda kontrollpunkter

Följande detaljer ska speciellt bevakas i den fortsatta projekteringen:

- Fönster med höga ljudkrav.
- Fönsterdörrar. Kombinationen av höga ljudkrav och tillgänglighet.
- Externt buller från fläktar.
- Fläktrumsisoleringen.
- Val av ventilationsdon samt egenljudalstringen i donen.

Följande detaljer ska speciellt bevakas i produktionsskedet:

- Buller under byggtiden
- Fönster, leveranskontroll av krav, placering (rätt fönster på rätt plats), montage och injustering.
- Bjälklag, ytjämnhet vid parkettgolv.
- Lägenhetsdörrar, ljudklass, montage och injustering
- Stegljudsdämpning av bjälklag med stenbeläggning, utförandekontroll
- Tilläggsisolering av väggar, placering och fristående reglar
- Stomljudsisolering av fläktar
- Injustering av hissar
- Infästning av trappor och vilplan
- Uppställning av köksbänkar
- Typ av gångjärn i köksskåp
- Injustering av ventilationsanläggningen
- Tätning av värmerörsgenomföringar i bjälklag.

18082 RAPPORT D 12 (17)

6. Ljudverifiering av färdig byggnad

Ljudverifieringen sker enligt metod eller metoder som anges i svensks standard SS 25267. Ljudmätningar och övriga verifieringsmetoder redovisas i ett verifieringsintyg.

Verifiering av ljudkraven i färdig byggnad kommer att utföras enligt nedan.

- Genomgång av aktuella bygghandlingar
- Okulärbesiktning, stickprovskontroll, av utförda konstruktioner, fönster, ljudabsorbenter, dörrar samt tilläggsisoleringar.
- Mätningar av ljudisolering i tidigt skede, inför första inflyttningen, och inför den näst sista inflyttningen. Stickprovsmässiga mätningar vertikalt och horisontellt omfattande 3 intilliggande lägenheter vid varje tillfälle.
- Förenklad mätning av installationsbuller i ca 30 % av utrymmena.
- Förenklad mätning av trafikbuller i tre lägenheter vid två tillfällen.

Bedömningen av mätresultat etc. sker enligt nedan.

Luftljudsisolering

Mätning av luftljudsisoleringen mellan utrymmen i färdig byggnad utförs enligt SS 25267:2015. Vid verifiering av luftljudsisoleringen gäller att det aritmetiska medelvärdet av resultaten från alla utförda mätningar mot respektive krav på luftljudsisolering ska visa att vart och ett av dessa kravvärden innehålls i medeltal. Enskilda vägda luftljudsisoleringsvärden får understiga kravet med 2 dB.

Stegljudsnivå

Mätning av stegljudsnivå i färdig byggnad utförs enligt SS 25267:2015. Vid verifiering av stegljudsnivån gäller att det aritmetiska medelvärdet av resultaten från alla utförda mätningar mot respektive krav på stegljudsnivå ska visa att vart och ett av dessa kravvärden innehålls i medeltal. Enskilda vägda stegljudsnivåer får överstiga kravet med 2 dB.

Rumsakustik

De rumsakustiska kraven för respektive utrymme utgörs av en minsta tillförd ljudabsorptionsmängd uttryckt i form av ljudabsorbentklass och yta. Verifieringen av rumsakustiken sker genom granskning av fabrikantdata för aktuella ljudabsorbenter samt mätning av ytorna på tillförda ljudabsorbenter. Absorbentklass och yta ska uppgå till minst de kravsatta värdena.

18082 RAPPORT D 13 (17)

Ljud från installationer

Mätning av ljudnivå från installationer i färdig byggnad utförs enligt SS 25267:2015. Vid verifiering av ljudnivåer gäller att det aritmetiska medelvärdet av mätta ljudnivåer ska uppfylla kravet. Enskilda ljudtrycksnivåer får överstiga kravet med 1 dB. Mätningarna av ekvivalentnivå ska omfatta samtliga installationer under den tid dessa är i drift.

För mer kortvarigt buller gäller mätningen från varje enskild källa.

Ljud från trafik och andra yttre källor

Mätning av trafikbullernivåer inomhus i färdig byggnad utförs genom mätning enligt SS 25267:2015.

Vid verifiering av ljudnivåskillnaden gäller att det aritmetiska medelvärdet av mätta värden ska uppfylla kravet. Enskilda ljudnivåer får överstiga kravet med 2 dB.

7. Krav och råd enligt BBR

Följande krav och råd anges i Boverkets Byggregler, BBR

Krav

Byggnader som innehåller bostäder, deras installationer och hissar ska utformas så att ljud från dessa och från angränsande utrymmen likväl som ljud utifrån dämpas. Detta ska ske i den omfattning som den avsedda användningen kräver och så att de som vistas i byggnaden inte besväras av ljudet.

De installationer som brukaren själv råder över och som inte påverkar ljudnivåer i någon annan bostad i samma byggnad, omfattas dock inte av ljudkraven.

Om bullrande verksamhet gränsar till bostäder, ska särskilt ljudisolerande åtgärder vidtas.

Allmänt råd

Föreskriftens krav på byggnaden är normalt uppfyllda om värdena enligt BBR för bostäder uppnås. Om bättre ljudförhållanden önskas kan ljudklass A eller B enligt SS 25267:2015 väljas.

Ljudklass B – Projektmål

Värden för ljudklassning av bostäder ges i svensk standard, SS 25267:2015. I standarden anges fyra ljudklasser där ljudklass C överensstämmer med kraven i BBR. Ljudklass B motsvarar upplevelsemässigt 50 % bättre ljudmiljö.

För projektet gäller projektanpassat mål enligt nedan, motsvarande ljudklass B.

18082 RAPPORT D 14 (17)

Luftljudsisolering

Krav på luftljudsisolering anges i form av vägd standardiserad ljudnivåskillnad med spektrumanpassningsterm 100 Hz - 3 150 Hz, $D_{\rm nT,w,100}$, eller vägd standardiserad ljudnivåskillnad med spektrumanpassningsterm 50 Hz - 3 150 Hz, $D_{\rm nT,w,50}$.

Mellan utrymmen i bostäder avser standardiserad ljudnivåskillnad alltid riktning från större utrymme till mindre utrymme. Standardiserad ljudnivåskillnad från utrymme som inte är bostad, exempelvis från trapphus, korridor, loftgång, teknikrum eller förråd, avser krav på ljudnivåskillnad *in* till bostad, även om utrymmets volym är mindre än det mottagande utrymmets volym.

För bostadsdörrar mot trapphus, entré och korridor anges ljudkrav i form av laboratoriemätt ljudisolering R_w, enligt SS-ISO 717/1.

Lägsta total ljudnivåskillnad, $D_{nT,w,50}$, dB	
Från utrymme utanför bostaden till utrymme i bostaden	56
dock från utrymme för närings- och serviceverksamhet	60
Från trapphus och korridor till bostad	56
Lägsta total ljudnivåskillnad, D _{nT,w,100} , dB	
Till utrymme i bostad från	
– loftgång, trapphus och korridor, vägg med dörr eller	11 (A)
fönster, till utrymme i bostad	44 1) 2)
 trapphus eller korridor, exempelvis i entréplan, vid postfack eller hiss eller andra utrymmen där det 	
förekommer betydande persontrafik utanför bostadsdörren	48 1) 3)
– boendekorridor i särskilt boendeform för äldre eller boende	
för studerande	40 1)4)
	10
Inom bostaden, skiljekonstruktion utan dörr	25 5)
– mellan rum	35 5)
– mellan hygienrum och sovrum	40 5)

- ¹⁾ Värdet gäller då ljudabsorptionen i trapphus, loftgång eller korridor är minst enligt tabellen "Rumsakustik" nedan. Vid lägre ljudabsorption skärps kravet med 4 dB.
- För tamburdörrar gäller att dessa ska ha laboratoriemätt ljudisolering lägst R_w=43 dB.
- För tamburdörrar gäller att dessa ska ha laboratoriemätt ljudisolering lägst R_w=48 dB.
- För tamburdörrar gäller att dessa ska ha laboratoriemätt ljudisolering lägst R_w=38 dB.
- ⁵⁾ Gäller skiljekonstruktion inklusive eventuella överluftsdon och överhörning via ventilationskanaler.

18082 RAPPORT D 15 (17)

Stegljudsnivå

Kraven på stegljudsisolering anges i form av vägd standardiserad stegljudsnivå med och utan spektrumanpassningsterm 50~Hz-2~500~Hz, $L_{nT,w,50}$ samt i vissa fall standardiserad stegljudsnivå med och utan spektrumanpassningsterm 20~Hz-2~500~Hz, $L_{nT,w,20}$

Från en yta på cirka 1 m² direkt innanför entrédörr till bostad föreligger inte krav på stegljud.

Högsta stegljudsnivå, L _{nT,w,50} , dB.	
Från utrymme utanför bostaden till utrymme i bostaden dock från utrymme för närings- och serviceverksamhet	52 ^{1) 2) 3)} 48 ¹⁾
dock till bostad från loftgång, trapphus eller korridor förutom entréplan	62
loftgång, trapphus eller korridor på entréplan eller från andra utrymmen där det förekommer betydande persontrafik	52

- 1) Kravet gäller även L_{nT,w,20}. Kravet på högsta stegljudsnivå L_{nT,w,20} är 64 dB.
- ²⁾ Kravet gäller inte vid mätning från del av golv innanför bostadsdörr med en area om högst ca 1 m².
- 3) Kravet på stegljudsnivå från hygienrum kan frångås om WC-stol stomljudsisoleras så att ljudnivån vid användning av toalettstol exempelvis "pinkbuller" inte överstiger 27 dB(A) maximal ljudnivå i boningsrum.

Ljudnivå från trafik och andra yttre ljudkällor

Kraven på ljudnivå från trafiken och andra yttre bullerkällor anges i form av total frekvensvägd dygnsekvivalent ljudtrycksnivå respektive maximal ljudtrycksnivå, dB(A).

Kraven gäller i möblerade rum, bostadsrum med motsvarande 10 m² S ljudabsorption, kök med motsvarande 5 m² S ljudabsorption och hygienrum med motsvarande 3 m² S ljudabsorption, med stängda fönster men öppna uteluftdon.

Högsta totala ljudnivå från all yttre bullerkällor, dB(A)			
	Ekvivalentnivå	Maximalnivå	
Utrymme för sömn och vila eller daglig samvaro, exempelvis sov- och vardagsrum	n 26 ¹⁾	41 2) 3)	
Utrymme för matlagning eller hygien, exempelvis kök, badrum etc.	31	_	

¹⁾ Ekvivalentnivån för natt 22-06 får inte överstiga 22 dB(A)

²⁾ Värdet får överskridas med 10 dB 5 gånger per natt 22 – 06

³⁾ För ljud med informationsinnehåll är kravet i sovrum högst 31 dB(A).

18082 RAPPORT D 16 (17)

Ljudnivå från installationer

Kraven på ljudnivåer från installationer anges i form av frekvensvägd ljudtrycksnivå dB(A) respektive dB(C). Värdena avser den sammanlagda ljudtrycksnivån, ekvivalentnivån, från samtliga installationer under den tid dessa är i drift. För kortvarigt buller anges värden för den högsta ljudtrycksnivån, maximalnivån.

Kraven gäller i möblerade rum, bostadsrum med motsvarande $10~\text{m}^2~\text{S}$ ljudabsorption, kök med motsvarande $5~\text{m}^2~\text{S}$ ljudabsorption och hygienrum med motsvarande $3~\text{m}^2~\text{S}$ ljudabsorption.

Högsta totala ljudnivå från samtliga installationer, luft- och stomljud 1)			
	Ekvivale dB(A)	ntnivå dB(C)	Maximalnivå dB(A)
Utrymme för sömn och vila, exempelvis sovrum	26	46	31
Utrymme för daglig samvaro, exempelvis vardagsrum	26 ²⁾	-	31
Kök	35	-	40
Badrum (Rum med badkar)	35	-	-
WC, dusch, klädkammare etc.	40	-	-
Tvättstuga, trapphus och korridorer	45	-	-
Garage	50		-

¹⁾ För buller från hiss, WC och tvättmaskin gäller dessutom krav enligt tabell nedan.

Buller via bjälklag, väggar etc. från aggregatrum dimensioneras för minst 10 dB(A) lägre ljudnivå än gällande totalkrav för respektive utrymme.

Utomhus gäller kravet högst 35 dB(A) vid andra bostadshus respektive utanför egna bostadsfönster.

Högsta ljudnivå från ljud som innehåller hörbara variationer, impulser eller toner, exempelvis från hiss, WC och tvättmaskin, luft- och stomljud. För garageport skärps kraven med 5 dB.

	Ekvivalentnivå, $dB(A)$	Maximalnivå, dB(A)	
Utrymme för sömn och vila, exempelvis sovrum	21	31	
Utrymme för daglig samvare	Ο,		
exempelvis vardagsrum	21	31	
Kök	30	40	

²⁾ Vid öppen planlösning kök-vardagsrum accepteras 30 dB(A).

18082 RAPPORT D 17 (17)

Rumsakustik

Kraven på rumsakustiskbehandling anges som minsta absorbentyta i relation till utrymmets takyta med absorbent av viss absorptionsklass enligt SS-EN-ISO 11654. För trapphus avses del av stannplanets takyta.

Kraven har skärpts för att möjliggöra enklare bostadsdörrar mot trapphus, korridor etc.

Minsta absorbentmängd i olika utrymmen, absorbentklass/andel av takytan. Angiven takyta avser summan av takytorna på stannplan etc.

Absorptionsklass A

Trapphus och entréhall och korridor

90 %

Detaljplanekrav

I detaljplanen anges bland annat att den ekvivalenta ljudnivån utomhus inte för överstiga 55 dB(A) vid minst hälften av sov- och vardagsrummen i varje lägenhet.

18082 D01	Kvarnholmsplatån Kv L4, Nacka	2
2019-11-27	Trafikbuller	ÂLIN
LÅ		ÅKERLÖF HALLIN AKUSTIK
SKALA 1:1500	Ekvivalentnivåer vid fasad	www.ahakustik.se
	L2 R1 R2 R2 R2 R2 R2 R2 R2 R2 R	ÖZ
Ekvivalent lj Frifältsvärde	udnivå för dygn vid fasad 61 – 65 dB(A) 56 – 60 dB(A) 51 – 55 dB(A)	N